

Erikoiskasvit

Herne (*Pisum sativum*)

Tarhahernettä viljellään Suomessa elintarvikkeeksi sekä rehuksi. Pellolla kasvava ruokaherne on kuivahernettä, josta tehdään muun muassa hernekeittoa. Herneellä on suuri kysyntä kotimaisessa rehuotannossa.

Maaperän vaatimukset: herne soveltuu parhaiten hietasaville ja muille savisille kivennäismaaloille. Ilmava maa, jonka pH on 6 ylöspäin. Lohko ei saa olla liian varjoisa. Liian multavalla maalla on riski, että herne kasvaa liian reheväksi ja lakoon-tumisen riski kasvaa. Lohko ei saa olla liian kostea, lohkon vesitalouden tulee olla kunnossa. Herne sopii I-II kasvuvyöhykkeille, aikaisemmat lajikkeet sopivat myös III-vyöhykkeelle.

Kasvuston perustaminen: perusmuokkauksessa vältettävä maan liiallista kuivumista keväällä. Maan liiallista tiivistymistä on vältettävä esimerkiksi syyskynnöllä ja huolellisella äestämällä keväällä. Herne voidaan kylvää aikaisin, sillä se sietää kylmää maaperää hyvin. Parhain kylvöajankohta on aikaisin keväällä ennen viljoja. Kylvösyvyys 3-7 cm. Kylvömäärä 255-450 kg/ha riippuen lajikkeesta. Kylvön jälkeen hernemaa on suositeltavaa jyrätä.

Lannoitus: herneelle on suositeltu annettavan starttityppeä 30-50 kg/ha maan multavuuden mukaan. Herne on typensitojakasvi, joten sille ei saa kuitenkaan antaa liikaa typpeä, sillä se heikentää sen omaa typensitomista. Muiden ravinteiden saamisesta tulee huolehtia, erityisesti kaliumin.

Sadonkorjuu: puinti suoritetaan, kun kasvusto on tasaisesti tuleentunut ja siemenpalot irtoavat herkästi kannoista. Herne voidaan puida tavallisella leikkuupuimurilla. Sopiva puintikosteus alle 25. Herne kuivataan hitaasti tasaisessa ja matalissa lämpötiloissa.

Kasvintuhoojat: merkittävin herneen tuholainen on hernekääriäinen, muita ovat hernekirvat ja juovahernekärsäkäs. Terve kylvösiemen ja riittävä viljelykierto ovat kasvinsuojelun perusta. Hernekärsäkästä tarkkaillaan feromonipyydysten avulla ja torjutaan tarpeen mukaan. Hernekärsäkkään torjunta vähentää myös hernekirvoja, joten näitä torjutaan harvoin.

Rikkojen torjuntakeinot: herne kilpailee kasvun alussa heikosti kestorikkakasveja vastaan. Rikat on syytä torjua kemiallisesti tai mekaanisesti ennen kasvuston perustamista parhaimman hyödyn saamiseksi.

Kuvat: Pixabay
Lähteet: Farmit, VYR, ProAgria, Tilasiemen